

INGEZONDEN.

De redactie behouwt zich voor, ter bevordering van spoedige plaatsing der stukken, zoo noodig eenige bekorting aan te brengen.

STERILISATIE ZONDER GENEESKUNDIGE INDICATIE.

I.

Ik begrijp collega PINKHOF niet goed.

Indien de gemeenschap operatieve sterilisatie in bepaalde gevallen noodig acht buiten „geneeskundige” indicatie, zou dan de arts niet de persoon moeten zijn om deze operatie uit te voeren? Wel bepaalde personen, die daartoe „opgeleid” dienen te worden? Welke opleiding? Een speciale scholing tot chirurg-gynaecoloog ad hoc, zonder de bezwarende deskundigheid, welke het artsdiploma verraaft? Zou men de belangen der betrokkenen *in geneeskundig opzicht* aan zulke eenzijdig gebreveteerden met recht toevertrouwd mogen achten?

En dan: wat is een geneeskundige handeling en wat is geneeskundige indicatie? Er is toch tegenwoordig wel een sociale geneeskunde, die zich uitstrekt buiten het terrein, waarop PINKHOF kennelijk de geneeskunde beperkt wil zien. Moet b.v. de psychiater zich bepalen tot het „geneeskundig” behandelen van geesteszieken in den engsten zin? Dat zou toch in mijn vak ad absurdum voeren.

Voor eenigen tijd heb ik eens een terechtwijzing moeten aanhooren van een justitieele autoriteit, die oordeelde, dat de psychiater wel is waar iemands plaatsing in een gesticht door zijn verklaring kan bevorderen, maar er niets mee te maken heeft, hoe de bewindvoering geregeld wordt. Ik had bij de opneming geadviseerd, niet den vader, die door de patiënte, wellicht terecht, gewantrouwd werd, tot bewindvoerder te benoemen. Ik heb die terechtwijzing niet aanvaard, maar was natuurlijk niet bij machte te beletten, dat de vader toch werd aangewezen. Later pleegde deze zelfmoord, waarna bleek, dat hij zich schromelijk vergrepen had aan het vermogen van zijn schatrijke dochter.

Meent ook PINKHOF, dat de dokter hier buiten had moeten blijven, omdat het niet ging om „geneeskundige”, maar om andere aangelegenheden?

Arnhem, 23 Juli 1933.

J. G. SCHNITZLER.

II.

Collega PINKHOF vestigt in het vorige nummer van dit *Tijdschrift* de aandacht op de vraag, of het den arts geoorloofd zou zijn, personen, van wie de voortplanting ongewenscht wordt geacht, onvruchtbaar te maken. Hij doet dit met de bedoeling, om een, naar hij hoopt, vruchtbare gedachtenwisseling uit te lokken. Bij mij is na lezing de vraag gerezen, of artsen *als zoodanig* wel in de eerste plaats bevoegd zijn over de toelaatbaarheid van die handelwijze te oordeelen. Het is niet alleen een ethisch vraagstuk, maar daarbij worden beweegredenen o.a. van maatschappelijken of van oeconomischen aard aangevoerd, beweegredenen, waarvoor de artsen niet als deskundig, wat de laatste aangaat, eerder als niet-deskundig beschouwd worden.

Ten tweede vraag ik mij af, of over dit onderwerp wel een vruchtdragende gedachtenwisseling te verwachten is. „Pour discuter, il faut être d'accord”, dit is: men moet het eens zijn over zekere grondbeginselen als uitgangspunt. Deze overeenstemming ontbreekt helaas in tegenstelling met vroegere eeuwen, zooals in den tijd van BOERHAAVE en VAN SWIETEN of, om verder terug te gaan, in den tijd van HIPPOCRATES; men denke aan den eed, naar hem genoemd, en aan hetgeen men in het corpus hippocraticum, wèl en niet aantreft. De verdeeldheid in onzen tijd wordt scherp belicht door den titel van een vrij recent artikel van MAX HIRSCH: „Das Chaos der Eheberatung”.

Nu dit vraagstuk opgeworpen wordt, is er gelegenheid terug te komen op hetgeen voor eenige jaren daarover in dit *Tijdschrift* is geschreven. In den jaargang 1929